

forholdsvis Gavn af de nye Baner, men stort burde det ikke være. Det burde være mere fælles for det hele Amt i Betragtning af, at visse Kommuner have haft særlig Gavn i længere Tid, det meste af en Menneskealder, af den Bane, der allerede er. Kunde det ordnes for Holbæk Amt, har man i alt Fald efter min Betragtning vist den Vej, ad hvilken det er ønskelig at gaa med en Udvikling af vore Baner, som ikke kunde blive aldeles uoverkommelig for nogen af Parterne, naar de delte Byrderne ad og fik den fornødne Ret til at optage Prioritetslaan — thi ellers kunde det maaske nok blive besværligt — eller til at tage fremmede Penge til Hjælp, eller hvorledes det nu kan falde: Systemet blev i hvert Fald det samme, afgjort saa vidt muligt for visse begrænsede Dele af Landet tilfredsstillende for meget lang Tid, medens alle Hensyn toges i Betragtning uden Præjudice for nogen i det paagældende Amt. Jeg har følt Trang og Lyst til at udtale, at det egentlig er første Gang, synes jeg, at der aabner sig Udsigt til en egentlig fornuftig Behandling af den Slags Spørgsmaal, for en samlet begrænset Del af vort Land, et vist begrænset Samfund. Jeg vilde ønske, at andre Amtsraad havde fulgt Eksemplet, saa vidt jeg nu kan skønne derover, efter hvad vi have set og hørt; jeg vilde ønske, at i Djeblicket Præsto Amtsraad, som jeg har hørt sige, skal være meget velvillig stemt for det Forslag, som foreligger her om en lignende Ordning af Forholdet for Præsto Amts Bedkommende, vilde lægge sin Interesse for en saadan Udvikling af Præsto Amts Jærnbaneforhold for Dagen, altsaa paa en ligesaa kraftig Maade i rette Tid, som nu Holbæk Amtsraad har vist ved sit kraftige Initiativ i Sagen. Jeg vilde ønske det samme for Frederiksborg Amtsraad, hvorfra der ogsaa ligger Forslag om en saadan Ordning. Begge Dele kunne gøres for hver af de nævnte Amter med lignende Oversigt over at tilfredsstillende med Hensyn til Amtsjærnvejene, og vi ville da i en meget væsentlig Grad — det bliver kun Smaating, der blive tilbage — have Sjælland forsynet med Baner for en meget lang Tid. Det var et økonomisk Fremstridt, en økonomisk Lovgivning, der vilde have meget stor Betydning; Jeg sender et Amtsraad, jeg tillader mig at nævne det her, det staar i Forbindelse med hele denne Forhandling — ovre i Sjælland, nemlig Amtsraadet for det Amt, hvortil jeg er valgt; det besluttede — for det er jo løseligt, at man kan beslutte i et Amtsraad om store Tilskud til Baner paa hundrede Tusinder med simpelt Flertal, men

skal man beslutte om et Par Tusind til Undersøgelse af en Linie, skal det 2 Gange for og have kvalificeret Majoritet, dog det skal jeg ikke komme nærmere ind paa — men altsaa, dette høje Amtsraad besluttede først en Rentegaranti for Laanet paa 500,000 Kr. til en Bane i den yderste Kant af Amtet, saa et Tilskud til en Bane udgaaende fra en Købstad udenfor Amtet, Horsens, ud til Tørring, af 130,000 Kr., en stakkels smaltsporet Bane, som vil gøre alle de Menneker Fortræd, der ville saa at gøre dermed, og nu endelig ligge de i Suppedajen med en Bane fra Vejle til Give. Den sidste Beslutning bliver maaske den haardeste og strængeste af de 3, men naar de ere færdige dermed, ligger endda den større Del af Amtet uden nogen Hjælp i den Henseende. Havde Amtsraadet derovre haaret sig ad, som Holbæk Amtsraad ønsker at tage Jærnbaneagen for deres Bedkommende, havde det begyndt med at tage under almindelig Overvejelse, hvilke Anlæg Amtet trængte til i det hele, og hvilke Byrder der kunde paalægges Amtet og Sognene i de forskellige Egne for at saa en samlet Plan gennemført, saa vilde det være kommet godt frem; selv om det skulde have været 10—15 Aar, inden de bleve færdige, saa vilde det have været en rigtigere Maade end den, hvorpaa de stykkevis have besluttet. Jeg har derfor ønsket at udtale min Glæde over, at som det synes, har Holbæk Amtsraad ved i Tide at tage et kraftigt Initiativ i Virkeligheden vist de andre Amtsraad den Vej, ad hvilken de hurtigst mulig kunde faa de højest fornødne og højest gavnlige Jærnbaner i Amtet satte i en passende Forbindelse med det hidtil udviklede System.

Nielsen-Gron: Jeg vilde gerne gøre en Bemærkning i Anledning af, hvad den sidste ærede Taler bemærkede om Vejle Amtsraad og den omtalte Bane fra Horsens. Der er ingen Tvivl om, at den Bane vilde betale sig, naar den Gavn var bleven gennemført, som oprindeligt var paatænt anlagt ved Suelsminde. Den Gavn vilde saa megen Værdi for Trafikken ikke blot fra Rallundborg, men ogsaa fra Dens—Vogense, og jeg beklager, at Amtsraadet ikke har villet ofre noget for den Gavn, thi saa kan jeg forsikre det ærede Medlem, at den Bane skulde nok betale sig, saa der ikke blev noget Tab.

Berg: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Fornanden (Høgsbro): Jeg skal dog bemærke, at det sidst omtalte Bane vel